

กระบวนการเรียนรู้ผ่านการสร้างสรรค์ละครเพื่อพัฒนาวิถีประชาธิปไตยของเยาวชน

นางสาวกุสุมา เทพรัักษ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาพัฒนศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2555

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5 1 8 4 2 0 5 7 2 7

THE LEARNING PROCESSES OF YOUTH
THROUGH THE CREATION OF DRAMATIC ACTIVITIES
FOR DEVELOPING DEMOCRACY WAYS

Miss Kusuma Teppharak

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy Program in Development Education
Department of Educational Policy, Management, and Leadership

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2012

Copyright of Chulalongkorn University

551292

หัวข้อวิทยานิพนธ์

กระบวนการเรียนรู้ผ่านการสร้างสรรค์ละครเพื่อพัฒนา
วิถีประชาธิปไตยของเยาวชน

โดย

นางสาวกฤษมา เทพรัักษ์

สาขาวิชา

พัฒนศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

อาจารย์ ดร.อุบลวรรณ หงษ์วิทยากร

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

อาจารย์ ดร.จิริยุทธ์ สิ้นธุพันธ์

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาคุษฎีบัณฑิต

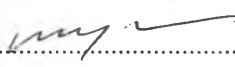

.....คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชันติรา รักษ์พลเมือง)

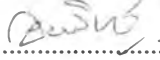
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.กรรณิการ์ สังกุล)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(อาจารย์ ดร.อุบลวรรณ หงษ์วิทยากร)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
(อาจารย์ ดร.จิริยุทธ์ สิ้นธุพันธ์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.จรุญศรี มาคิตกโกวิท)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.อมรวิษช์ นาครทรรพ)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติศักดิ์ เกิดอรุณสุขศรี)

กุสุมา เทพรักษ์: กระบวนการเรียนรู้ผ่านการสร้างสรรค์ละครเพื่อพัฒนาวิถีประชาธิปไตยของเยาวชน
(THE LEARNING PROCESSES OF YOUTH THROUGH THE CREATION OF DRAMATIC ACTIVITIES
FOR DEVELOPING DEMOCRACY WAYS)

อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อ.ดร.อุบลวรรณ หงษ์วิทยากร, อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม: อ.ดร.จิรยุทธ์
สินธุ์พันธ์, 479 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1.เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และปัจจัย ในกระบวนการเรียนรู้ผ่านการสร้างสรรค์
ละครเพื่อพัฒนาวิถีประชาธิปไตยของเยาวชน และ 2.เพื่อนำเสนอรูปแบบกระบวนการเรียนรู้ผ่านการสร้างสรรค์ละครเพื่อ
พัฒนาวิถีประชาธิปไตยของเยาวชน โดยมีระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ที่มีวิธีเก็บรวบรวมข้อมูล คือ การสำรวจ การสัมภาษณ์
การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม การสะท้อนตนเอง จากกลุ่มเป้าหมายคือเยาวชนอายุ 16-25 ปี ที่มีการสร้างสรรค์
ละครภายใต้อำนาจ 3 ลักษณะ คือ 1)กลุ่มละครภายใต้อำนาจแนวดิ่ง จากโรงเรียนเอกชนเขตกรุงเทพมหานคร 2)กลุ่มละคร
ภายใต้อำนาจแนวราบ จากชมรมศิลปะการแสดง มหาวิทยาลัยทางภาคเหนือ และ 3)กลุ่มละครภายใต้อำนาจแนวผสมผสาน
จากกลุ่มละครอิสระ ทางภาคใต้ ที่มีการผสมผสานความร่วมมือกับกลุ่มละครภายนอก เพื่อหาสภาพ ปัญหาและปัจจัยใน
กระบวนการเรียนรู้ จากนั้นนำเสนอร่างรูปแบบผ่านการสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์ทรงคุณวุฒิเพื่อสรุปเป็นรูปแบบ
กระบวนการเรียนรู้

ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้ 1. สภาพการเรียนรู้วิถีประชาธิปไตยผ่านการสร้างสรรค์ละครเริ่มจากความรู้ สู่จิตใจ ไป
พฤติกรรม ผ่านขั้นตอนการสร้างสรรค์ละคร 3 ขั้นตอน คือ ขั้นเตรียมงาน ขั้นการแสดง และขั้นประเมินผล 1.1 สภาพการ
เรียนรู้ผ่านการสร้างสรรค์ละครสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ตามแนว Constructivism โดยมีสภาพการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน
ตามการบริหารอำนาจภายในกลุ่ม แต่มีจุดร่วมใน 5 ชั้นคือ 1)ขั้นนำ เน้นการมีส่วนร่วมของเยาวชน โดยเฉพาะในขั้นเตรียม
งานจะต้องให้ความสำคัญกับการสร้างความสัมพันธ์และการเอาใจเขามาใส่ใจเรา 2)ขั้นทบทวนความรู้เดิม ดึงความรู้เรื่อง
บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบมาใช้ 3)ขั้นปรับเปลี่ยนแนวคิด ที่เด่นชัดคือกลุ่มละครในชมรมและกลุ่มละครอิสระ เน้นการ
มีจิตสาธารณะ 4)ขั้นนำไปใช้ เน้นความสามัคคี นำไปสู่การทำงานร่วมกันอย่างประนีประนอม ฟังกัน เข้าใจและให้เกียรติกัน
มากขึ้น 5)ขั้นทบทวน เน้นฝึกและซึ่มลึกลึกคุณค่าในตนเอง(Self Esteem)และทบทวนองค์ความรู้ผ่านการประเมินผลหลาก
รูปแบบ 1.2 ปัญหาการเรียนรู้ คือทุนการเรียนรู้ที่ไม่เท่ากัน ได้แก่ ความรู้ เทคโนโลยี ส่งผลต่ออำนาจการบริหารจัดการและ
การเข้าถึงทรัพยากร และทำให้การเรียนรู้วิถีประชาธิปไตยแตกต่างกัน 1.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ประกอบด้วยโครงสร้าง
อำนาจและฐานความคิดของปัจเจก ผวนกับพื้นที่และเทคโนโลยีในการเรียนรู้ 2.รูปแบบกระบวนการเรียนรู้ผ่านการ
สร้างสรรค์ละครเพื่อพัฒนาวิถีประชาธิปไตยของเยาวชนแบบพลัสพลัส (PLUS+) ซึ่ง P หมายถึง การฝึกฝน ปฏิบัติ (Practice)
เยาวชนในกลุ่มละครที่ใช้อำนาจแนวดิ่งควรฝึกปฏิบัติเรื่องมีส่วนร่วม ฝึกการแสดงออกทางความคิดเห็นและการฟังอย่างเคารพ
และให้เกียรติ ฝึกปฏิบัติด้วยการลงมือทำผ่านกระบวนการกลุ่มในการสร้างสรรค์ละคร ส่วนเยาวชนในกลุ่มละครที่ใช้อำนาจ
แนวราบควรฝึกปฏิบัติเรื่องการมีระยะห่างแห่งสุนทรีย์ เพราะความสนิทสนมกันมากเกินไปอาจนำไปสู่ความเคยชินในการใช้
อำนาจได้ ทั้งนี้ทุกกลุ่มควรฝึกฝนเรื่องการประเมินผลในบรรยากาศที่ดี เพื่อเอื้อต่อการมีส่วนร่วมและการดำรงอยู่ของกลุ่ม
L หมายถึง การเรียนรู้วิถีประชาธิปไตย โดยสิ่งแรกที่เยาวชนควรเรียนรู้คือการมีคุณธรรมเรื่องการซื่อตรงและรับผิดชอบต่อ
หน้าที่มากกว่าการซื่อสัตย์ต่อพวกพ้อง และเมื่อเยาวชนร่วมทำงานกับเพื่อน ควรเรียนรู้เรื่องการเอาใจเขามาใส่ใจเรา เพื่อสร้าง
ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคล และนำไปสู่การมีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อและใส่ใจในกิจการของส่วนรวมและสาธารณะ
us หมายถึง เป้าหมายของการเรียนรู้คือการอยู่ร่วมกันได้อย่างแตกต่างหลากหลายในสังคมเดียวกัน และ + คือ พลัส (plus)
หมายถึง การบริหารอำนาจแบบผสมผสาน กลุ่มละครที่ใช้อำนาจแนวดิ่งควรเรียนรู้ในการเปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมใน
การคิด ตัดสินใจและลงมือทำให้มากยิ่งขึ้น เพื่อเพิ่มการบริหารอำนาจแบบแนวราบและก่อให้เกิดประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม
อย่างแท้จริง ส่วนกลุ่มละครที่ใช้อำนาจแนวราบ ควรเรียนรู้เรื่องภาวะผู้นำให้มากขึ้น อาทิ การมีผู้นำในการตัดสินใจ ทำงาน
ประสานงาน และขับเคลื่อนกลุ่ม เพื่อดำเนินงานได้ตามเวลาที่กำหนด ส่วนการบริหารอำนาจแบบผสมผสาน ควรเรียนรู้การ
บริหารอำนาจแบบมีดุลยภาพ โดยการสร้างความเข้มแข็งในกลุ่มเพื่อให้เกิดอัตลักษณ์(identity)ของกลุ่มก่อนการผสมอำนาจ
จากภายนอก

ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา ลายมือชื่อนิสิต.....
สาขาวิชา.....พัฒนศึกษา..... ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....
ปีการศึกษา... 2555..... ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม.....

5284248827: MAJOR DEVELOPMENT EDUCATION

KEYWORDS: LEARNING / YOUTH / DRAMATIC / DEVELOPING / DEMOCRACY

KUSUMA TEPHARAK: THE LEARNING PROCESSES OF YOUTH THROUGH THE CREATION OF DRAMATIC ACTIVITIES FOR DEVELOPING DEMOCRACY WAYS. ADVISOR: UBONWAN HONGWITYAKORN, Ph.D., CO-ADVISOR: JIRAYUTH SINTUPHAN, Ph.D., 479pp.

The objectives of this research are 1) to study the learning processes of youth through the creation of dramatic activities for developing democracy ways, and 2) to propose a model of learning styles for youth. The quantitative research method was data collection: surveys, interviews, participant observation, non-participant observation, and self-reflection. The participants were youth age 16-25 who created a drama production through 3 types of democratic powers: 1) Vertical Democratic Power, 2) Horizontal Democratic Power, and 3) Mixed Democratic Power, in order to find the problems and factors that effect the learning process. Afterward, the initial findings were presented to a group discussion, then to a seminar of specialists in all relevant areas, before formulating the model of learning styles.

The results can be summarized as follows: 1. The learning process has 3 steps are involved: 1) Pre-Production, 2) Production, and 3) Evaluation; 1.1 Learning through the creation of drama activities conforms to the theory of Constructivism. There are five steps that all types have in common: 1) An Orientation Stage: the emphasize is on youth participation, or group engagement especially during the pre-production. 2) An Elicitation of Prior Knowledge Stage: The prior knowledge of roles and responsibilities are retrieved and applied to the democratic ways. 3) An Idea Restructure Stage: the independent theatre group are obviously dominant at this stage, both emphasizing the issue of altruism. 4) An Application of Ideas Stage: focus on teamwork, which leads to compromising, accepting others' points of view, understanding, and respecting one another. 5) A Review Stage: this stage intensely emphasizes self-esteem and a review of the entire body of knowledge through various evaluations. 1.2 Learning Problems arise when participants do not have the same knowledge or technological background. 1.3 Factors affecting learning include the democratic power structure, individual thought, and technological background. 2. The model of this learning is presented as PLUS+ (PLUS PLUS), in which P stands for Practice: the youth theatre group using vertical democratic power should practice participation and engagement by expressing ideas, mutual respect, and listening to others. On the other hand, the horizontal democratic power group should practice giving each other space, avoid getting too close, and taking other members for granted, in order to exercise more vertical power. Furthermore, every group should practice giving feedback in a safe environment to enhance group participation and maintain strong relationships within the group. L stands for learning about democracy ways: youth should learn about the moral values of honesty and responsibility and learn to have sympathy to create good interpersonal relationships. US means the goal of learning to work together and accepting differences among people in society. + (PLUS) is defined as a mixed democratic power.

Department: ...Educational Policy, Management, and Leadership

Student's signature.....

Field of study: ...Development Education.....

Advisor's signature.....

Academic Year: ...2012.....

Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.อุบลวรรณ หงษ์วิทยากร และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์ ดร.จิรายุทธ์ สินธุ์พันธุ์ ที่เสียสละเวลาอย่างมากในการตรวจสอบกระบวนการวิจัยทุกขั้นตอนพร้อมทั้งให้คำแนะนำที่ดี รวมทั้งตรวจแก้ไขงานอย่างละเอียด รวมทั้งให้ความช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา ขอกราบขอบพระคุณในความเมตตาของท่านทั้งสองเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างมากในงานวิจัยนี้ ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้เสียสละเวลาให้ความช่วยเหลือในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ที่ได้สนับสนุนทุนอุดหนุนการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ขอขอบพระคุณคณาจารย์ร่วมภาควิชาศิลปการแสดง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาทุกท่าน สำหรับการช่วยเหลือด้านต่างๆมาโดยตลอด

นอกจากนั้น ขอขอบพระคุณคณาจารย์พัฒนศึกษา ที่ให้ความรู้ตลอดการศึกษาและให้คำแนะนำในการค้นคว้าข้อมูลต่างๆ รวมทั้งกัลยาณมิตรพัฒนศึกษาทุกท่าน ที่ได้ให้กำลังใจและอยู่เคียงข้างกันมา

ท้ายสุดนี้ ขอกราบขอบพระคุณบิดามารดาผู้เป็นที่รัก ตลอดจนญาติพี่น้องที่ให้การสนับสนุนทุกด้าน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	6
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	8
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	13
2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
ตอนที่ 1 วิธีประชาธิปไตย.....	16
1.สภาพ ปัญหาของประชาธิปไตยในประเทศไทย.....	16
2.องค์ประกอบของวิธีประชาธิปไตย.....	18
3.คุณลักษณะที่สะท้อนวิธีประชาธิปไตย.....	20
4.แนวคิดในการพัฒนาวิธีประชาธิปไตย.....	30
5.การพัฒนาวิธีประชาธิปไตยด้านความรู้/ปัญญา จิตใจ และพฤติกรรม.....	48
ตอนที่ 2 การเรียนรู้ตามแนวคิด Constructivism ผ่านการสร้างสรรค์ละครเพื่อ พัฒนาวิธีประชาธิปไตยของเยาวชน.....	62
1. การเรียนรู้.....	63

บทที่	หน้า
2. การเรียนรู้ตามแนวคิด Constructivism.....	71
3. กระบวนการเรียนรู้ตามแนวคิด Constructivism ผ่านการสร้างสรรค์ละคร เพื่อพัฒนาวิถีประชาธิปไตยของเยาวชน.....	85
ตอนที่ 3 การสังเคราะห์งานวิจัยที่สะท้อนกระบวนการสร้างสรรค์ละครกับการ พัฒนาวิถีประชาธิปไตย.....	122
1. ละครกับการพัฒนาเชิงเนื้อหา.....	123
2. การสร้างสรรค์ละครกับการพัฒนาเชิงกระบวนการ.....	124
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	129
วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหา และปัจจัย ในกระบวนการเรียนรู้ผ่าน การสร้างสรรค์ละครเพื่อพัฒนาวิถีประชาธิปไตยของเยาวชน.....	129
1. ศึกษาเอกสาร.....	129
2. การวิจัยเชิงสำรวจ.....	130
2.1 การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูล.....	130
2.2 แนวคำถามในการสัมภาษณ์.....	132
3. การวิเคราะห์ข้อมูล	133
วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อนำเสนอรูปแบบกระบวนการเรียนรู้ผ่านการสร้างสรรค์ ละครเพื่อพัฒนาวิถีประชาธิปไตยของเยาวชน.....	133
1. การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participatory Observation).....	133
2 .การวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้เทคนิคการสะท้อนตนเองและการสัมภาษณ์.....	135
3. การสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group)	138
4. ตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้ได้ร่างรูปแบบ.....	141
5. สัมมนาผู้เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับข้อค้นพบ.....	142
4 ข้อมูลพื้นฐาน.....	144
ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่ม.....	144
1. กลุ่มละครในโรงเรียนเอกชนรายหนึ่งในกรุงเทพมหานคร.....	144
2. กลุ่มละครในชมรมศิลปะการแสดง ในมหาวิทยาลัยทางภาคเหนือ.....	147

บทที่	หน้า
3.กลุ่มละครอิสระ ที่ทำงานในพื้นที่ภาคใต้ ภายใต้การสนับสนุนจากกลุ่มละคร อาชีพ มูลนิธิสื่อชาวบ้าน มะขามป้อม.....	151
ตอนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานเชิงอำนาจของกลุ่ม.....	155
1.กลุ่มละครในโรงเรียนเอกชนรายหนึ่งในกรุงเทพมหานคร.....	156
2.กลุ่มละครในชมรมศิลปะการแสดง ในมหาวิทยาลัยทางภาคเหนือ.....	164
3.กลุ่มละครอิสระ ที่ทำงานในพื้นที่ภาคใต้ ภายใต้การสนับสนุนจากกลุ่มละคร อาชีพ มูลนิธิสื่อชาวบ้าน มะขามป้อม.....	173
4.สรุปข้อมูลพื้นฐานเชิงอำนาจตามขั้นตอนการสร้างสรรค์ละคร.....	179
5 กระบวนการเรียนรู้วิถีประชาธิปไตยผ่านการสร้างสรรค์ละคร.....	187
ตอนที่ 1 ชั้นเตรียมงาน (Pre-Production).....	187
ตอนที่ 2 ชั้นการแสดง (Production).....	241
ตอนที่ 3 ชั้นประเมินผล (Post-Production).....	254
ตอนที่ 4 การจัดกระบวนการเรียนรู้โดยผู้จัด.....	264
ตอนที่ 5 สรุปกระบวนการเรียนรู้และการจัดรูปแบบกระบวนการเรียนรู้ผ่านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ร่วมกับการเรียนรู้ตามหลัก Constructivism.....	302
6 รูปแบบกระบวนการเรียนรู้ผ่านการสร้างสรรค์ละครเพื่อพัฒนาวิถีประชาธิปไตยของเยาวชน.....	335
ตอนที่ 1 กระบวนการเรียนรู้ผ่านการสร้างสรรค์ละครเพื่อพัฒนาวิถีประชาธิปไตยของเยาวชน.....	335
ตอนที่ 2 รูปแบบกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิถีประชาธิปไตยของเยาวชน.....	375
7 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	401
สรุปผลการวิจัย.....	401
อภิปรายผล.....	427
ข้อเสนอแนะ.....	448
รายการอ้างอิง.....	454
ภาคผนวก.....	473
ภาคผนวก ก.....	474
รายนามผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มและสัมมนา.....	475

บทที่	หน้า
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	477
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาร่างรูปแบบกระบวนการเรียนรู้.....	478
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	479

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	คุณลักษณะที่สะท้อนวิถีประชาธิปไตย.....	26
2	การจัดกลุ่มคุณลักษณะที่สะท้อนวิถีประชาธิปไตยทั้งปัญญา จิตใจ และพฤติกรรม...	29
3	ช่วงอายุที่เหมาะสมต่อการจัดกลาทางการเมือง.....	33
4	กระบวนการส่งเสริมวิถีประชาธิปไตยทั้งปัญญา จิตใจ และพฤติกรรม.....	46
5	ความแตกต่างระหว่างการเรียนรู้แบบ Constructivism กับแบบบรรยาย.....	74
6	วิถีประชาธิปไตยของเยาวชนในกลุ่มละครในโรงเรียน.....	198
7	การแสดงผลของการเปลี่ยนแปลงตามประเด็นต่างๆ.....	201
8	การจัดกระบวนการเรียนรู้ของกลุ่มละครในโรงเรียน.....	269
9	การจัดกระบวนการเรียนรู้ของกลุ่มละครในชมรม.....	279
10	การจัดกระบวนการเรียนรู้ของกลุ่มละครอิสระ.....	288
11	กระบวนการเรียนรู้ตามหลัก Constructivism ผ่านการสร้างสรรค์ละครเพื่อพัฒนาวิถี ประชาธิปไตยของเยาวชน.....	315
12	การจัดกระบวนการเรียนรู้ผ่านการสร้างสรรค์ละครเพื่อพัฒนาวิถีประชาธิปไตยของ เยาวชน.....	322
13	ลักษณะการเรียนรู้ผ่านการสร้างสรรค์ละครเพื่อพัฒนาวิถีประชาธิปไตยของเยาวชน.	336
14	เนื้อหาการเรียนรู้วิถีประชาธิปไตยผ่านการสร้างสรรค์ละคร.....	343
15	ความเข้มข้นของการเรียนรู้ตามขั้นตอนการเรียนรู้วิถีประชาธิปไตยของเยาวชนตาม หลัก Constructivism	355

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่

	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย เรื่อง กระบวนการเรียนรู้ผ่านการสร้างสรรค์ละครเพื่อพัฒนา วิถีประชาธิปไตยของเยาวชน.....	12
2 โครงสร้างทางอำนาจของกลุ่มละครในโรงเรียน.....	160
3 การบริหารอำนาจแบบแนวดิ่ง.....	162
4 แฟนเพจของชมรมศิลปะการแสดง.....	168
5 ละครเรื่องล่าสุดของชมรมศิลปะการแสดงในแฟนเพจของชมรม.....	169
6 โครงสร้างทางอำนาจของกลุ่มละครในชมรม.....	169
7 การบริหารอำนาจภายในกลุ่มละครในชมรมศิลปะการแสดง.....	171
8 โครงสร้างทางอำนาจของกลุ่มละครอิสระ.....	176
9 การบริหารอำนาจแบบผสมผสาน.....	178
10 อำนาจที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมประชาธิปไตยของเยาวชน.....	198
11 การเรียนรู้ของกลุ่มเยาวชนในกลุ่มละครอิสระผ่าน 5 ขั้นตอนการเรียนรู้ตามแนว Constructivism.....	239
12 แฟนเพจ ชุมชนละครเพื่อการเปลี่ยนแปลงของมูลนิธิสื่อชาวบ้าน มะขามป้อม.....	300
13 กระบวนการเรียนรู้ผ่านการสร้างสรรค์ละครเพื่อพัฒนาวิถีประชาธิปไตยของเยาวชน.....	318
14 การจัดกระบวนการเรียนรู้ผ่านการสร้างสรรค์ละครเพื่อพัฒนาวิถีประชาธิปไตยของ เยาวชน.....	320
15 ภาพประกอบกระบวนการเรียนรู้แบบพลัสพลัส 1.....	377
16 ภาพประกอบกระบวนการเรียนรู้แบบพลัสพลัส 2.....	377
17 ภาพประกอบกระบวนการเรียนรู้แบบพลัสพลัส 3.....	378
18 ภาพกระบวนการเรียนรู้แบบพลัสพลัส (PLus+).....	379
19 แนวคิดกระบวนการทัศน์ตะวันออกกับวิถีประชาธิปไตยแบบไทย.....	387
20 ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถและความน่าเชื่อถือกับความสัมพันธ์ที่ส่งผล ต่อความก้าวหน้าในการทำงานร่วมกัน.....	391